

(পদ্মা পুৰাণৰ এটি খণ্ড)

উষা-হৰণ

সুকবি নাৰা[redacted]ৰ ৰচিত
তৃতীয় বাৰ—[redacted]ক্ৰমাস্তমী

প্ৰসন্ন বৰুৱা

—ৰজনীপ্ৰভা এজেন্সি—

পোঃ কমাৰকুছি

প্ৰকৃতি বন্দনা ।

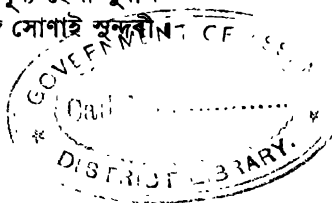
—:~:—

বন্দে! পৰিকৃতি দেৱীভগৱতী তোমাৰ গৰ্ভত প্ৰলয় ত্ৰিজগত
তুমি মাতৃ জগতৰে । স্বৰাস্বৰে পদ সেৱে ॥
ব্ৰহ্মাৰূপে স্ৰজা বিষ্ণুৰূপে পালা উৰণ বুৰণ গজ্ঞন ভ্ৰমন
কদ্ৰু ৰূপতে সংগৰে ॥ " তোমাৰ উদৰে স্থিতি ।
দশভূজা ৰূপে জগত উদ্ধাৰে সুপূজি তোমাক ভজিবেক কাক
মুক্ত কৰা যত জীৱ । ভক্তসৱে কৰে স্তুতি ॥
কালৰূপ ধৰি পাপী নাশ কৰি চন্দ্ৰ দিবাৰ নক্ষত্ৰ সকল
জীৱ কৰা তুমি শিৱ ॥ বায়ু বহি জ্বল স্থল ।
তোমাৰ মহিমা বৃজ্জিতে অসীমা নদ নদী যত সাগৰ সমস্ত
সামুসৰ হোৱে মুগ্ধ । তোমাৰ শক্তি ফল ॥
প্ৰকৃতি পুৰুষ হৰিহৰ এক বৰভাগ ধামে উলাবৰি গ্ৰামে
গুণি কৰে চিত শুদ্ধ ॥ বাহাৰ প্ৰতাপ নাম ।
দেৱদেৱী এক বোণে বিজ্জলোক অতি মুচমতি কহয় যুগুতি
ভজো প্ৰকৃতিৰ পাৱে । প্ৰকৃতি কৰো প্ৰশাম ॥

উষা-হৰণ ।

—:~:—

দিহা—নন্দেৰ নন্দন হৰি দেখিলো ক'তে ।
বাহিৰ হৈয়া দেখে বধু খঞ্জনিকা য'তে ॥
ছয় পুত্ৰ মৰি চান্দোৰ শূন্য হৈলা পুৰী ।
চান্দোৰ মন্দিৰে কান্দে সোণাই সুন্দৰী ॥

চান্দো বোলে শুনা বাণী আমাৰ বচন ।
 মোৰেই শপত তুমি নকৰা ক্ৰন্দন ॥
 দৈৱৰ নিৰ্ব্বন্ধে তোমাৰ ছয় পুত্ৰ মৰে ।
 আমাৰ কুশলে পুত্ৰ হৈবো তোমাৰ ঘৰে ॥
 সোণাই সহিতে চান্দো আছন্ত কৌতুকে ।
 ৰথে থাকি পদ্মাৱতী দেখয় সন্মুখে ॥
 যুগুতি কৰিলা পদ্মা নেতাৰ সহিতে ।
 চন্দ্ৰধৰৰ পূজা বৈনা খাইবো কেন মতে ॥
 নেতা বোলে শুনা পদ্মা আমাৰ বচন ।
 ইন্দ্ৰৰ পুৰীক তুমি কৰহ গমন ॥
 তেবেসে জিনিবা কাৰ্গা জয় বিষহৰি ।
 উষা অনিৰুদ্ধ আনা ইন্দ্ৰত ভিক্ষা কৰি ॥
 উষাক জন্ম দিবা নিয়া শাহে বাজাৰ ঘৰে ।
 অনিৰুদ্ধক দিবা জন্ম সোণেকা উদৰে ॥
 ছয়ো জনক জন্ম দিশ জাতিগ্ৰহ কৰিয়া ।
 শাতে চান্দো মিলি ছইকো কৰাই দিবো বিয়া ॥
 কালৰাত্ৰি লখিন্দাৰক খাইবো কালী নাগে ।
 ভাসাইয়া দিবো সাধু গুঞ্জুৰী সাগৰে ॥

*Libra ; books will give you joy, for long
if handled carefully with clean hands*

উষা-হৰণ

৩

দেৱপুৰে নিয়া বেউলাই লখাইক জীয়াবো ।

প্ৰত্যেকে জানিয়া সাধু তোমাক পূজিব ॥

নেতাৰ বচন পঢ়া শুনিয়া যতনে ।

হাস বথে উঠি গৈলা ইন্দ্ৰৰ ভুবন ॥

দিহা—এ দেৱী পদোমাই

কৈলাশে চলিলা দেৱী পদোমাই ॥

পঢ়াক দেখিলা ইন্দ্ৰ সচকিত মন ।

কি কাৰণে মাতা তুমি এথা আগমণ ॥

‘খানি দিলা পঢ়াক বসিতে সিংহাসন ।

কিয়বা আসিলা মাও মোহোৰ ভবন ॥

সুৰুবি নাৰায়ণ দেৱৰ সুৰস পাচালী !

পঢ়াৰ বচন বুলি একট লেছাৰি ॥

দিহা—ইন্দ্ৰে পোছয় বাণী ।

ইন্দ্ৰই পোছয় বাণী শুনা শিৱৰ নন্দিনী

মোৰ ঠাই কিবা প্ৰয়োজন ॥

বোলে অনন্তৰ আই আসিলো তোমাৰ ঠাই

উষা অনিৰুদ্ধ দিয়া মোৰে ।

*Libra ; books will give you joy, for long
if handled carefully with clean hands*

চুই ৰাজ্য চন্দ্রধৰ চম্পক নগৰে ঘৰ

মোৰ পূজা নাই তাৰ ঘৰে ॥

বিনাশিতে চাও সাধু উষাক কৰো পুত্ৰবধু

তবে পাবো বাদ সাধিবাৰে ॥

ইন্দ্রে বোলে উষা অনিৰুদ্ধ চিৰকাল স্বৰ্গে ভোগ

মনুষ্যক যাবো কোন ফলে ।

যদি উষা নাচে ভাল কপটে ভাঙিবো তাল

তুমি শাপ দিবা সেই কালে ॥

ইন্দ্রে কৈলা অঙ্গীকাৰ উষাৰ নৃত্য দেখিবাৰ

শুনি পদ্মাৰ হৰষিত মন ।

নাৰায়ণ দেবে কয় শূকৰি বল্লভ হয়

উষাৰ দুঃখ হৈলা সেই দিনে ॥

দিহা— আজু হৰে আজু হৰে

হৰেৰ অতনা দুঃখ নসয় পৰাণে ।

ব্ৰহ্মা বিষ্ণু নহে চান্দো নহে পুৰন্দৰ ।

কুবেৰ বৰুণ নহে ধনৰ ঈশ্বৰ ॥

মনুষ্য মেলেচ সমে বিসম্বাদ কৰি ।

দেবতাৰ ভোগ নষ্ট কৈলা বিষহৰি ॥

তোমাৰ বীৰত্ব শুনি কমলাৰ বনে ।
 মহাদেৱ ঢলি পৰে বিষৰ নয়নে ॥
 বিষ নয়ন গুচি ভৈলা অমৃত নয়ন ।
 সেই বেলা মহাদেৱ লভিলা চেতন ॥
 পদ্মা বোলে শুনা ৰাজা আমাৰ উত্তৰ ।
 উষা অনিৰুদ্ধ দিয়া বাদ সাধিবাৰ ॥
 যেহি দিনা পূজে সাধু কনক কমলে ।
 ৰথে তুলি দিয়া যাম হুই বিছাধৰে ॥
 শুনা শুনা ৰাজা তুমি দেৱ পুৰন্দৰ ।
 আমি চাৰ বুলি কিছু নোবোলা উত্তৰ ।
 সময়ত সম হোৱা সময়ত উদ্ধাপাত ।
 সংসাৰ বাধিতে ভাৰ আছয় তোমাত ॥
 এক নিবেদন মই কৰিছো তোমাতে ।
 উষা অনিৰুদ্ধ দিয়া বিবাদ সাধিতে ॥
 হৰ গৌৰী পূজা চান্দো কৰে নিতে নিতে ।
 এই কাৰণে নপাৰো মই তাহাৰ সহিতে ॥
 হৰ গৌৰী পূজি বেটা পাই আছে বৰ ।
 মোৰ সঙ্গে বাদ তবে কৰে নিৰন্তৰ ॥

লুকাই চোৰে যিবা জনে দেই বেলপাত ।

আগে দন্দ কৰে পাছত কাটে যাত ॥

দেশ দেশান্তৰে থাকি যিবা জনে পূজে ।

ছয় মাহ কষ্ট কৰি তাৰ সঙ্গে যুজে ॥

চিত্ৰলেখক দেখি ইন্দ্রে কহিলেক ডাকি ।

উষা অনিৰুদ্ধক আনা আজি নৃত্য দেখি ॥

সুকবি নাৰায়ণ দেৱৰ সুৰস পাচালি ।

উষাৰ চলনা বুলি একই লেছাৰি ॥

দিশা—চলা উষা সত্তৰ বিলম্ব নকৰ

আজি নৃত্য দেখে পুৰন্দৰ ।

লাস বেশ পূৰ্ণ কৰি

চলা উষা সুন্দৰী

আজি তাল ধৰা দৃঢ় কৰি ।

যদি নৃত্যে তুতে তাল

পাছত নাপাৰি ভাল

আসিয়াছে জয় বিষহৰি ॥

উষাই বোলে চিত্ৰলেখা

আজি কৰা অপেক্ষা

কুস্বপ্ন দেখি আছো আমি ।

উঠিয়া শয্যাৰ হস্তে

ছালে ঠেকিয়াছে দস্তে

অগ্নি কোণে পৰি আছে হাচি ॥

অনিকঙ্ক কৈলা তাতে স্বপ্ন দেখো প্ৰভাতে
খহি পৰে চূড়া পৰ্বতৰে ।

বামচকু বাম নাকে প্ৰাণ মোৰ চমকে
নৃত্যক নাযাব উচিত মোৰে ॥

উষা বোলে অনিকঙ্ক কিয় কৰা বিৰুদ্ধ
যিবা লিখি আছে প্ৰজাপতি ।

নাৰায়ণ দেৱে কয় স্নুকবি বহু কয়
বঙ্গমঞ্চে চলা শীত্ৰগতি ॥

দিহা — ভবন মোহন ৰূপ নাগৰী হয় নাৰে হয়
হৰিষে স্নন্দৰী উষা দিলা আশুসাৰ ।
শূণ্য ঘাটে দেশ আগে তেলিৰ পহাৰ ।
পাখা মেলি বাট বন্ধ কৰিছে গৃধিনী ।
হাতে ঠাল মুক্তকেশী সম্মুখে .যাগিনী
আক দেখিলেক উষা কঙ্ক যে শৃগাল ॥
দক্ষিণে জসুকি চলে বামে বিষধৰ ।
বিমঙ্গল দেখি উষা গুণে মনে মন ।
হেন বিমঙ্গল দেখি নাচিবা কি মন ॥
দিহা — হয় নাৰে চিন্তে স্নন্দৰী উষা —

চিহ্নিলা সুন্দৰী উষা বদি মঞ্চ ঘৰে ।
 কিমতে নাচিব প্ৰাণ চমকিত কৰে ॥
 চিত্ৰ লেখা বোলে উষা নকৰা ক্ৰন্দন ।
 যিবা দেৱ সহায় আছে কৰা সুমৰণ ॥
 পিতা মোৰ দৈত্য শক্তি শোণিতপুৰে ঘৰ ।
 সৰ্বকালে পূজে তেওঁ উমা মহেশ্বৰ ॥
 শিশুকাল হস্তে উষা চণ্ডী পূজে নিতে ।
 ধূপ দীপ ফুল লৈয়া পূজে এক চিতে ॥
 ধ্যানত জানিয়া পদ্মা গৈল চণ্ডীৰ ঠাই ।
 উষাৰ পূজাক তুমি নাযাবা সতাই ॥
 আমাৰ শপত কাৰ্ত্তিকৰ মাথা খাস ।
 উষাৰ পূজাৰ ঠাই যদি সতাই যাস ॥
 পদ্মাৰ কপটে চণ্ডী পাতিলা কপট ।
 উষাই পূজিলা চণ্ডী নগৈলা নিকট ॥
 সুকবি নাৰায়ণ দেৱৰ সুৰস পাচালি ।
 উষাৰ নাচন বুলি একই লেছাৰি ॥
 দিহা । বা'ল মোৰ সাজে অ উষাই কাচান কাছে
 চিত্ৰলেখা আনি দিলা সুবৰ্ণ দাপনি ।

দাপনিক চাই উষা পিন্ধে নানা মণি ॥
 পূণিমাৰ চন্দ্ৰ যেন দাপনি এৰিয়া ।
 অলঙ্কাৰ পিন্ধে উষা তাৰ ফালে চাইয়া ॥
 সুবৰ্ণৰ কাঠকৈ দিয়া আজুৰিলা মুৰ ।
 বৰ খোপা বান্ধি পিন্ধে পাৰিজাত ফুল ॥
 বেলি পশ্চিমে হেন উঠি আছে চান্দে ।
 এক খোপা খহাই উষা আৰু খোপা বান্ধে ॥
 শিখাত সিন্দূৰ পিন্ধে অগণিত অতি ।
 গলত তুলিয়া পিন্ধে হাৰ গজমতি ।
 দুই কৰ্ণে সুবৰ্ণৰ কুণ্ডল প্ৰকাশে ।
 চকৰি উৰিছে যেন মলয় বতাসে ॥
 দহ আঙুলিত পিন্ধে সোণৰে আঙুঠি ।
 হাতত পিন্ধিলা বালা অতি মন তুষ্টি ॥
 নৰ মোহন খোপা বান্ধি নাপাইলা ভাল
 দেৱতা মোহন খোপা লাগে বান্ধিবাব ॥
 ভুবন মোহন খোপা বান্ধিলা সুন্দৰী ।
 দেৱতা মোহন খোপা বান্ধে ভাল কৰি ॥
 অলঙ্কাৰ পিন্ধি উষা হৰষিত মন ।
 লাগিল পিন্ধিব গই দেৱাজ বসন ॥

দেৱতাৰ বস্ত্ৰখন দেখিব সুন্দৰ ।
 তাহাতে লেখা আছে দহ অৱতাৰ ॥
 মীন ৰূপ লেখি আছে জনে প্ৰবেশ কৰি ।
 যেন মতে চাৰি বেদ উদ্ধাৰিলা হৰি ॥
 কুৰ্ম ৰূপ লেখা আছে দেখিব সুন্দৰ ।
 ধৰণীখন ধৰি আছে পিঠীৰ ওপৰ ॥
 নৰসিংহ আঁকি থৈছে তিৰণ্য বিদৰে ।
 বামুণ ৰূপ ধৰি আছে বলিক ছলিবাৰে ॥
 পৰ শুৰাম লেখা আছে খড়্গ চক্ষু হাতে ।
 এক বাণে নিঃস্ক্ৰান্তি কৰিলা পৃথিবীকে ॥
 ৰামৰূপ অঙ্কি আছে সাগৰ বন্ধন ।
 বান্দৰ সহায় লৈ বধিছে ৰাৱণ ॥
 শ্ৰীকৃষ্ণ আঁকি আছে দেখিব সুন্দৰ ।
 বলোৰাম সৈতে বৎস ৰাখে নন্দ ঘৰ ॥
 বুদ্ধৰূপ লেখা আছে সবৰ শেহতে ।
 ব্ৰহ্মায় প্ৰাৰ্থনা কৰি থাকে এহি মতে ॥
 দুই কাষে গন্ধৰ্ব্বই মৃদঙ্গ বজাই ।
 অস্ত্ৰ ফোট দিয়া উষা নাচিবাক যায় ॥
 অস্ত্ৰ ফোট দিয়া উষা দিলা আগুসাৰ ।
 মৃদঙ্গৰ চেঞে চেঞে ইন্দুক নমস্কাৰ ॥

দিহা । নাচে উষা সুন্দৰী বহু অলঙ্কাৰ ভবি
নাচে উষা অবলা সুন্দৰী ।

ইভিত্তি সিভিত্তি কৰি নাচে উষা সুন্দৰী
পাক লৈলা ভোমোৰা আকাৰ ।

তালে তালে দিয়া পাও চমকি উঠয় গাও
ডাক ছাড়ি দিলা পুৰন্দৰ ॥

মন কৰে মনসা ভাল ভাঙিবৰ আশা
কোপ দৃষ্টে মাৰিলা লঙ্কাৰ ।

পদ্মায় কপট কৈলা য়েবে ভাল ভুঙ্গ হৈলা তেবে
পৰে উষা ভূমিৰ ওপৰ ॥

দিহা । বাধেৰ বধুয়া চয় কান্ধুৰ ঘৰে সাজে
আমি যাও আপোনাৰ কাজে ॥

পুনৰপি নৃত্য কৰে উষা যে সুন্দৰী ।

তাহাক দেখিয়া আছে জয় বিঘহৰি ॥

ইন্দ্রে বোলে শুনা উষা আমাৰ উত্তৰ ।

ভাল মতে পুনৰপি আৰু নৃত্য কৰ ॥

ৰাক্ষসীৰ মায়া পদ্মায় ধৰিলা আকাশে ।

ৰাক্ষস দেখিয়া সব দেৱতা তৰাসে ॥

সেহি বেলা অনিৰুদ্ধে নকৰিলা ভাল ।

বান্ধসৰ দৃষ্টি পৰি তুতি গৈলা তাল ॥
 তাল তুতি সভা ভাঙে ইন্দ্রৰ মনস্তাপ ।
 ছিদ্ৰ পাই দেৱৰাজে দিলা ব্ৰহ্মশাপ ॥
 যোৱা উষা অনিৰুদ্ধ মনুষ্য নগৰে ।
 মৰ্ত্তলোকে থাকা গৈয়া দ্বাদশ বছৰে ॥
 যেই দিনা চান্দো পূজে কনক কমলে ।
 মনসাৰ কৰ্ম্ম কৰি আশিৰ্বা সোনকালে ॥
 স্ককৰি নাৰায়ণ দেৱৰ সুবস পাচালি ।
 উষাৰ ক্ৰন্দন বুলি একই লেছাৰি ॥

দিহা । মোৰ হৰি নাৰে

ইন্দ্রৰ চৰণে ধৰি কান্দে উষা সুন্দৰী ॥
 কহা বাপু চিত্ৰগুপ্ত কৰিলো কোনো পাপ
 কি কাৰণে দেৱৰাজে দিলা ব্ৰহ্মশাপ ॥
 উষাই মাগিল গৈ শচীত মেলানি ।
 চল চল কৰি শচীৰ চকু বয়ে পানী ॥
 অনিৰুদ্ধ বিদায় মাগন্ত দেৱৰাজে ।
 অনিৰুদ্ধৰ মুখ ইন্দ্রে নাচাইল লাজে ॥
 ছয়ো জনক পাই পদ্মাৰ হৰষিত মন ।
 ছয়োকো বথত তুলি কৰিলা গমন ॥

ভৰিত গমনে গৈলা সাগৰৰ কুলে ।
 বখত বহি উষাই মনসাক কলে ॥
 অৰাজ্য দেখোহো মই নৰৰ ভুবন ।
 এবে কোন কৰ্ম কৰে। আমি দুয়ো জন ॥
 উষাৰ বচনে পদ্মা একোকে নকৈলা ।
 সাগৰৰ পাৰে গৈ অগনি জ্বালিলা ॥
 পদ্মা বোলে শুনা উষা বচন অশেষ ।
 দুয়োজনে কৰা এবে অগ্নিত প্ৰবেশ ॥
 উষা বোলে প্ৰাণ আমি ত্যাগিব কি মনে ।
 এক বৰ মাগো আমি শুনিয়ে শ্ৰবণে ॥
 হেৰালি বস্তুক পাইব মৰাক জীয়াইব ।
 তোমাৰ কৰ্ম কৰি পুত্ৰ স্বৰ্গ বাসে যাব ॥
 স্নকবি নাৰায়ণ দেৱৰ স্নবস পাচালি ।
 উষাৰ মৰণ বুলি একই লেছাৰি ॥
 ৷দহা । হায়বে উষা প্ৰাণ ত্যাজে পদ্মা বিচ্যমান ॥
 পদ্মা বোলে শুনা উষা আমাৰ বচন ।
 মৰাক জীয়াবি হেৰালি পাবি ধন ॥
 বিপদে পৰিলে তোৰ হইব সহায় ।

পদ্মাই সত্য কৰে ঊষা মৰিণাক যায় ॥
 অনিৰুদ্ধে তৌৰ্থ স্নান কৰিলেক জলে ।
 দেৱতা পিতৃগণ পূজিলা সকলে ॥
 মনস্থিৰ কৰি বীৰে কৰিলেক যাস ।
 হৰিক চিন্তিয়া অগ্নি মাজে দিল জাপ ॥
 স্বামীৰ হৰণ দেখি ঊষা যে সুন্দৰী ।
 অনলত জাম্প দিয়া বোলে হৰ গৌৰী ॥
 ছয়োজনৰ আত্ম বন্ধ কৰে বিঘৰি ।
 সোণাৰ সফুৰাত ভৰাই থৈলা যত্ন কৰি ॥
 পাণ্ডু নাগৰ নেজত বান্ধিলা বিষহৰি ।
 অবিলম্বে যাই নাগ আপোনাৰ পুৰি ॥
 আত্ম লৈ পাণ্ডু নাগ কৰিলা গমন ।
 পথে নাৰদৰ সাখে হৈলা দৰশন ॥
 নাৰদ বোলে শুনা পাণ্ডু আমাৰ বচন ।
 সফুৰাৰ ভিতৰে তুমি নেহ কিবা ধন ॥
 তাক শুনি পাণ্ডু নাগে লাগে বুলিবাৰে ।
 ঊষা অনিৰুদ্ধৰ আত্মা ইয়াৰ ভিতৰে ॥
 স্বৰ্গ মন্ত্ৰ্য পাতালত যত জীৱ মৰে ।

সবাক বান্ধিয়া নেই যমৰ কিঙ্কৰে ॥
 হেন আত্মা পাণ্ডু তই কি কাৰণে নেহ ।
 বিবাদ লগাবো আজি যম পদ্মাৰ সহ ॥

দিশা । অ নাৰদ চলিলা বে
 যমৰ ভবনে নাৰদ চলিলা বে
 চাৰি কাষে নদী বৈতৰণী ।

শাল শত যোজন যম বাজাৰ ভবন
 চাৰি কাষে নদী বৈতৰণী ॥

মাংসৰ শোণিত বয় দুৰ্খন্ধ বহিষা যান্ন
 পান কৰে পাওকি সকল ।

পাপী পাব হব খোজে পিছে যায় আগে নামে
 মাংস টানি খাই যে শৃগাল ।

নাৰায়ণ দেৱে কয় শ্ৰুকবি বল্লভ হয়
 নাৰদ মুনি কৰিলা গমন ।

দিশ । ভজবে পামক মন হৰি চৰণতে ।

কি বুলি উক্তব দিম যম কৰণতে ॥

পাপীৰ দুৰ্গতি দেখি নাৰদ তপোধন ।

যমক সম্বোধি মুনি বুলিলা বচন ॥

নাৰদ বোলে শুনা যম আমাৰ বচন ।
 মন দিয়া শুন কওঁ যত বিৱৰণ ॥
 কি দোষ কৰিলে কিবা পাপক ভুঞ্জয় ।
 তাহাৰ উপায় কহিয়োক মোৰ ঠাই ॥
 অকাৰণে বন পুৰি বহু জন্তু মাৰে ।
 সন্ধ্যা কলে অথিতি খেদাই অন্ত ঘৰে ॥
 অতিথি বাখিয়া যিবা নকৰে পালন ।
 অগ্নি কুণ্ড নৰকত তাহাৰ গমন ৷
 ফলবন্ত বৃক্ষবোৰ যিটো নৰে কাটে ।
 পৰশ্বী পাইয়া যিবা বল কৰে বাটে ॥
 স্বগোত্রত বিয়া কৰে মাতৃ নামে কন্যা ।
 কৰ্ম কৰি ব্ৰাহ্মণক নেদয় দক্ষিণা ॥
 ক্ৰোধ কৰি ব্ৰাহ্মণক চক্ষু পকাই চাই ।
 কুস্তীৰ নৰকত তাহাৰ প্ৰাণ যাই ॥
 ধাৰ দিয়া যিটো জনে সাধে সুদ কড়ি ।
 যম ছুতে মাৰে তাক দোহতীয়া বাৰী ॥
 নাৰদ বোলে শুনা যম আমাৰ বচন ।
 মন দিয়া শুন কওঁ যত বিৱৰণ ॥

স্বৰ্গ মৰ্ত্য পাতালত যত মৰা মৰে ।
 সবাক বান্ধিয়া নেই যমৰ কিঙ্কৰে ॥
 উষা অনিৰুদ্ধ ছিলা ইন্দ্রৰ নগৰী ।
 মায়া কৰি হৰিয়া আনিলা বিষহৰি ॥
 ছয়ো জনৰ আগ্ন বন্দী কৰি বিষহৰি ।
 অবিলম্বে যাই নাগ আপোনাৰ পুৰী ॥

নাৰদ বোলে শুনা যম কথা হৈলা বিষম
 শুনা তুমি মোহোৰ বচন ।

ছত পাঞ্চ শীত্ৰ কৰি আত্মা আনক পাণ্ডুক মাৰি
 পদ্মাবতী পাণ্ডক অপমান ॥

দিহা । মোৰে জীৱন ধন কালিয়া হেৰ

কালিয়া হেৰ অ মোৰে বসেৰ নালাগিল দয়া ॥

নাৰদৰ বচনে যমৰ দুঃখ ভৈলা মনে ।

চাৰি গোট ছত পাঞ্চ দিলা তেতিক্ষণে ॥

যমৰ বচন ছতে শুনি তেতিক্ষণ ।

পাণ্ডুৰ নিকটে গই দিলা দৰিশন ॥

স্বৰ্গ মৰ্ত্য পাতালত যত জীৱ মৰে ।

সবাক লইয়া যাও যমৰ কিঙ্কৰে ॥

আত্মা গোট কাঢ়ি নিম তোমাৰ ভাঙি মাথা ।
 কান্দি কান্দি পদ্মাৰ আগত কবি কথা ॥
 পাণ্ডু বোলে মাটি খোৱা শুনহে ভাৰুৱা ।
 মোৰ হাতৰ অ'ল্প তই নিবি কাঢ়িয়া ॥
 এই বুলি পাণ্ডু নাগে নেজ-কোব লাৰে ।
 ভূমিত বাগৰি চাৰি যম ছত পৰে ॥
 যুদ্ধ হাৰি ছতৰ ছুঃখিত ভৈলা মন ।
 কান্দি কান্দি যমত কহিলা তেতিক্ষণ ॥

দিহা । বাম নাম নললি অবনীতে ।

লোহাৰ দাং মাটিত থৈ কান্দে যমছতে ॥
 ছতৰ বচন যম শূনি তেতিক্ষণে ।
 তিনি কোটি ছত পাঞ্চি দিলা বঙ্গ মনে ॥
 তিনি কোটি ছত সহ নাগ একেলগৰ ।
 কৰিব নোৱাৰি যুদ্ধ মনত পালে ডৰ ॥
 আত্মা কাঢ়ি নিলা নাগৰ ভাঙি মাথা ।
 কান্দি কান্দি নাগে পদ্মাত কহে কথা ॥
 নাগৰ কথা শূনি পদ্মাৰ ছুঃখ ভৈলা মন ।
 নেতা নেতা বুলি পদ্মা মাতে ঘনে ঘন ॥

পদ্মাৰ বচন নেতা শুনিয়া শ্ৰবণে ।
 ডাক দিয়া আনে নেতা যত নাগ মানে ॥
 স্বৰ্গ মৰ্ত্য পাতালত যত নাগ বাস ।
 সকল চলিয়া আইলা পদ্মাৰ আদেশ ॥
 নাগ দেখি পদ্মাৱতীৰ হৰ্ষিত মন ।
 চাৰি বাজ হংস বথ সাজে তেতিক্ষণ ॥
 চাৰি হাতে ছুই ধনু বিষহৰি ধৰে ।
 শীঘ্ৰ কৰি উঠে পদ্মা বথৰ উপৰে ॥

দিহা । 'অ' কানাই ব্যাকুল ভৈলা মন অ'
 শুনিয়া মুকলি ধনি বৈতে নাৰি ধৰে ॥
 তিনি কোটি নাগ সেনা সাজে বঙ্গ মনে ।
 পদ্মা হৰিষে বথে উঠে তেতিক্ষণে ॥
 বৈতৰণী পাৰ হৈয়া কৰিলা গমন ॥
 যমৰ ভুবনে যাই দিলা দৰশন ॥
 দৃত পাঞ্চি দিলা পাণ্ডুক যমৰ আগত ।
 শীঘ্ৰ কৰি যমত কহিলা কথা যত ॥
 ছুতে বোলে শুনা যম আমাৰ বচন ।
 পদ্মাৰ সহিত যুদ্ধ কৰা এতিক্ষণ ॥

উষা-হৰণ

আত্মা গোট কাঢ়ি নিলা ছুতৰ ভাঙি মাথা ।
কান্দিয়া কান্দিয়া ছুতে যমত কহে কথা ॥
তাক শুনি যম বাজাৰ বিষাদিত মন ।
সাজ সাজ বুলি যম মাতে ঘনে ঘন ॥
তিনি কোটি ছুত সঙ্গে কৰিলা সাজন ।
যুদ্ধৰ নিমিত্তে যম চলে তেতিক্ষণ ॥
নাগে ছুতে দেখা দেখি হৈলা যেতিক্ষণ ।
ছয়ো দলৰ মহা যুদ্ধ হইল মিথান ॥
পদ্মাৰ শৰত কত ছুত গৈলা মৰি ।
ছুতে গৈ কহিলেক যমত বাতৰি ॥
তাক শুনি যম বাজাৰ মহা দুখ মন ।
মহিম বিমানে উঠি কৰিলা গমন ॥
যম দণ্ড হাতে লৈলা দেখি লাগে ভায় ।
শীঘ্ৰ কৰি উঠি যম বিমান চলায় ॥
সুকবি নাৰায়ণ দেৱৰ সুৰস পাচালি ।
যম পদ্মাৰ যুদ্ধ পদ একই লেছাৰি ॥

দিহা । এ যুদ্ধ লাগিল বে
দেৱীৰ সহিত যুদ্ধ লাগিল বে ॥

নাগে দ্ৰুতে দেখা দেখি হইল সত্বৰ ।
 দেৱীৰ সহিত ঘোৰ লাগিল সমৰ ॥
 পৰশু তোমৰ আদি ভল্ল দশ বান ।
 দেৱীক লাগিয়া যমে কৰিলা সন্ধান ॥
 পুনশ্চ শক্তি হাতে লইলা সত্বৰে ।
 দেৱীক লাগিয়া শক্তি লইলা বৰ্বৰে ॥
 ক্ষুৰ পাট বাণ দেৱী মানিয়া পাঠাইলা ।
 যমৰ অস্ত্ৰ কাটি ভূমিত পেলাইলা ॥
 অস্ত্ৰ নষ্ট দেখি যমেৰ ক্ৰোধ ভৈলা অতি ।
 যম দণ্ড হাতত লৈ কৰিলেক গতি ।
 নামাৰন্তে যমে বোলে জয় বিষহৰি ।
 যিবা আছে চেষ্টা তুমি দেহ বন্ধা কৰি ॥
 তাকে দেখি পদ্মাৱতীৰ ভয় ভৈলা মনে ।
 আখে বেখে নাগপাশ লৈলা তেতিক্ষণে ॥
 যম দণ্ড ভৰে মহী কৰে টল বল'।
 বিমানত বহি চাই অমৰব দল ॥
 মন্ত্ৰ অভিষেক কৰি পদ্মা অস্ত্ৰ এৰিলা ।
 হাতে গলে যমৰাজক বান্ধিব লাগিলা ॥

ভূমিত পড়িয়া যম থাকিল বাগবি ।
 হাতে খড়্গা ধৰি যাই জয় বিমহৰি ॥
 মোহোৰ আগত কথা কহিছা সকলে ।
 অকালত সৃষ্টি নষ্ট কৰিবাক বলে ॥
 স্বৰ্গত বসিয়া আছে যত দেৱগণ ।
 কৰিবাক পাবো ভস্ম বিষব নয়ন ॥
 যম বন্ধ দেখি দেৱব ভয় ভৈল মনে ।
 ভক্তি ভাৱে স্তুতি কৰে পদ্মাব চৰণে ॥
 দেৱগণে বোলে শূনা দেৱী বিষহৰি
 অৰাজ্যক ৰাজ্য নষ্ট কৰা কেন কৰি ॥
 পদ্মাক চাহিয়া দেৱে বুলিলা বচন ।
 আত্মা লৈয়া পদ্মা তুমি কৰহ গমন ॥
 তাক শূনি পদ্মাৱতীৰ হৰষিত মন ।
 মন্ত্ৰ পাঢ়ি নাগপাশ খোলে তেতিক্ষণ ॥
 পাশ খুলি পদ্মাৱতী হৈব অমৃত্ৰান ।
 যমে বোলে শূনা পদ্মা আমাৰ বচন ॥
 আত্মা নেহ পদ্মাৱতী শূনহ উত্তৰ ।
 বাদ সাধি পুনৰপি দিবাহা তহৰ ॥

মোৰ এই বাক্য তুমি কৰিয়া পালন ।
 আত্মা লৈয়া পদ্মাবতী কৰহ গমন ॥
 বিদায় হৈলা পদ্মাবতী অতি বন্দন
 নেতা পদ্মা ছয়োজনে কবিল গমনে ॥
 সুকৰি নাবাধণ দেৱৰ সুবস পাচালি ।
 পদ্মাৰ চলন বুলি এক লেছাৰি ॥
 নামে ভৱ নামে সিন্ধু সূন্দ মুৰাবী ।
 সবাবো দুৰ্গতি খণ্ডক বোলা জয় কৰি ॥

— উষা-হৰণ শেষ —

— — —
 সাথৰ

সখিৰে বিৰাট তনয় দেহ দান
 বায়স আজ ৰব অন্তৰ জৰ ভব
 কি ভৈলা মোৰ পাপীগী পৰাণ ।
 চৌদিশে দ্বিগুণ কৰি বানে পূৰি বহু হৰি
 ললাটে মোৰ তাতান সমান
 ৰাম সাগৰে পূৰি দিশাপতি উন্ কৰি
 তাকে খাই মই ত্যাজিম পৰাণ ॥

শত্ৰুৰেণুৰ প্ৰশ্ন —

হৰিহৰ চক্ৰে

যো বীৰ উপজিল

তাপিত কৰ্ণক বাপে ।

হতাশন তাপে

যো বীৰ উত্তৰিল

সে বীৰ পৰিল কেমন বিপাকে ?

বোৱাৰীয়েকৰ উত্তৰ—

সৰ্ব্বধৰ তাধৰ তাধৰ বিপৰীত নাদে ।

শীত পতি মিতক ভিতক পিতক গমনক বাধে

অলি বাহন বাহন হামু গৈয়ো ।

শশী বাহন বাহন ঠেক ভৈয়ো ॥

পবন সূতাসূত ভাগি গৈয়ো ।

ৰবি সূত মম কৰে লাগি বৈয়ো ॥

সুৰ অৰি বিপু মিতা, তাহান সেৱক পিতা

বাহনক দেখি লাগে মনু ।

তিনাক্ষৰ মনে কৰি, শেষাক্ষৰ বাদ কৰি

তান বিনে দহে মোৰ তনু ॥

১৩১৩ চনৰ স্থাপিত

ৰজনী প্ৰভা এজেন্সী

পোঃ অঃ কমাৰকুচি, কামৰূপ—

তলৰ লিখা কিতাপ আৰু পুথি বিলাক আমালৈ লিখিলে পাব
পাৰিব। ইয়াৰ বাহিৰেও আন সকলো অসমীয়া আৰু বঙালী
কিতাপ আছে। উচিত মতে উপহাৰ, কমিচন দিয়া হব।

সন্তোষ গণনা	মিহলী বড়গীত
উমা হৰণ	ভাউবা পুৰাণ
ধনস্বৰী বধ	পটন্তৰ মালা
পুষ্পধাবী	শক্তিশেল উদ্ভাৰ
বিষহৰিৰ ভ্ৰম	কামৰূপীয়া বিষাৰ গীত
পৰীক্ষিত বধ	বেফুলাৰ সত্য পৰীক্ষা
মংস্ৰ বিবাহ	সৰ্বটাক মন্ত্ৰ
সীতা সন্ন্যাস	শ্ৰীকৃষ্ণৰ ব্ৰজলীলা
চন্দ্ৰধৰৰ ডিঙাগঠন	শ্ৰীকৃষ্ণৰ গোষ্ঠলীলা
অভিমুখ্য বধৰ নাম	শ্ৰীশ্ৰী হৰগোবী লীলা
দাতা বৰ্ণৰ নাম	শকুন্তলাৰ নাম
লখিন্দাৰৰ স্বৰ্গাবোহন	পটন্তৰ মালা
	শ্ৰীশ্ৰী পদ্মাবতীৰ বিয়া

ৰজনী প্ৰভা এজেন্সী

পোঃ অঃ কমাৰকুচি, কামৰূপ